

En mångfald av sommarplågor

TEXT: HÅKAN TUNÓN, CBM

BILDER: HÅKAN TUNÓN, UTM
HUGGORMEN: ANNA MARIA WREMP

Under sommaren brukar det komma synnerligen efterhängsna musikaliska sommarplågor, som kan vara nog för att driva en till vansinne. Och som om det inte vore nog så finns det sommarplågor i form av icke-önskad biologisk mångfald, vilket kan vara nog så irriterande på olika plan. Att klassa något som oönskat är naturligtvis i allra högsta grad något synnerligen subjektivt och utgår från en situationsbundenhet. I en viss situation så är organismen önskvärd, i andra inte!

Askskottsjuka är en svampsjukdom som inte vållar så mycket fysiskt obehag på oss, men ögat fångas ändå av de döda trädskeletten som blir kvar. Och en gnagande oro över hur det ska gå för askarna i framtiden.

Fästingar är fruktade, ständigt missförstådda och älskade av få. Deras förmåga att föra vidare olika smittämnen gör att de har en särskild position i det hatiska ifrågasättandet: "Den fyller väl ingen ekologisk funktion?"

Stickmyggor är sommarkvällens irriterande små vampyrer och vållar en hel del obehag och kli. Ett ilsket vinande surrande och en frustrerad känsla av att inte veta varifrån i sovrummet denna lilla gerillakrigare kommer att attackera nästa gång.

Flugor gör ett jobb att rensa naturen från kadaver och annat avskräde genom att äta upp det, men de är också duktiga på att sprida sjukdomar genom att smitta ner livsmedel.

Kanadagås och dess mindre "kusin" vitkindad gås gillar strandängar med kort gräs, vilket ofta resulterar i bajs på badstränder och bryggor och följaktligen konflikter och starka känslor.

Humlor som pollinerar äppelträden är önskvärda, medan den humla som pollinerade vitklövern i gräsmattan som man precis har trampat på – med påtagligt resultat – är oönskad. Annars är en del organismer konstant oönskade. Orsaken till att de är oönskade beror nästan alltid på en konkurrenssituation mellan människans och de oönskade organismernas intressen. Här exemplifieras några exempel på biologisk mångfald som ofta framhålls som oönskade sommarplågor.

Getingar och myror ses ofta som grillfestens eller picknickens förstörare, men de är även aktiva med att rensa trädgården från andra oönskade besökare. Saft, sylt och andra sötsaker samt kött lockar lätt getingen till bords.

Häggspinnmalens larver klär om försommaren häggarna i en spöklik svepning, som ofta uppfattas som obehaglig. Andra saker som står för nära risker är också att omslutas av larvernas textilkonst.

Huggormen, vår enda giftorm, väcker både skräck och ilska. Och visst kan den bita ifrån men oftast är den väl förmodligen räddare för oss – än vi för den.

Liljebaggarna triggas många trädgårdsägares frustration. Larverna trivs med att kaka upp de olika prydnadsliljorna. Andra larver som kålfjärilens föredrar att förstöra bland grönsakerna.

Spansk skogssnigel får många att ropa efter salt, saxar eller andra snigelfientliga tilltag. Visserligen kan den vålla oreda i trädgårdslandet, men för de flesta är det väl mest ett psykiskt obehag.

På uteserveringarna blir en del **fåglar** lätt något närgångna och har man tur så handlar det om mat som folk har lämnat och inte den mat man är på väg att stoppa i mun. Sparvar, kajor och måsar är väl de mest närgångna.